

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

w przedmiocie organizacji Zarządów Dóbr Państwowych.

Art. 1. W celu sprawowania zarządu nad dobrami państwowymi oraz wszelkimi dobrami, pozostającymi pod zarządem państwowym w zakresie działania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, utworzone zostają Zarządy Dóbr Państwowych.

Art. 2. Główny Zarząd Dóbr Państwowych urzęduje przy Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Na czele Głównego Zarządu Dóbr Państwowych stoi naczelnik, który kieruje działalnością wszystkich organów Zarządu Dóbr Państwowych, sprawuje nad nią nadzór techniczny i służbowy i jest za nią odpowiedzialny przed Ministrem.

Naczelnik Głównego Zarządu Dóbr Państwowych referuje i przedkłada do zatwierdzenia Ministra wszelkie sprawy zarządu dóbr dotyczące, które wychodzą poza zakres kompetencji okręgowych zarządów Dóbr Państwowych.

Do pomocy naczelnik Głównego Zarządu Dóbr Państwowych ma przydaną potrzebną liczbę inspektorów i referentów oraz urzędników pomocniczych.

Czynności naczelnika Głównego Zarządu Dóbr Państwowych mogą być połączone z czynnościami szefa sekcji Dóbr Państwowych w Ministerstwie.

Art. 3. Okręgowe zarządy Dóbr Państwowych tworzone będą w miarę potrzeby na terytorjum Państwa na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów. Narazie utworzone zostają następujące cztery zarządy okręgowe Dóbr Państwowych:

- I. zarząd okręgowy Dóbr Państwowych w Warszawie, obejmujący powiaty: Warszawski, Garwoliński, Miński, Radzyński, Pułtowski, Makowski, Przasnyski, Ciechanowski, Mławski, Sierpski, Rypiński, Lipieński, Płocki, Płoński, Sochaczewski, Błoński, Grójecki, Rawski, Brzeziński, Skierniewicki, Łowicki, Kucieński, Gostyński, Kolski, Turecki, Kaliski, Łęczycki, Łódzki, Sieradzki, Łaski, Piotrkowski, Wieluński, Częstochowski, Radomskowski i Będziński;
- II. zarząd okręgowy Dóbr Państwowych w Radomiu, obejmujący powiaty: Olkusiński, Miechowski, Pińczowski, Jędrzejowski, Włoszczowski, Opoczyński, Konecki, Kielecki, Stopnicki, Sandomierski, Opotowski, Iłżecki, Radomski, Kozienicki, Puławski, Janowski, Bilgorajski, Zamojski, Lubelski, Lubartowski, Chełmski, Krasnostawski, Hrubieszowski, Tomaszowski oraz przyległe powiaty na wschodzie;
- III. zarząd okręgowy Dóbr Państwowych w Siedlcach, obejmujący powiaty: Łomżyński, Ostrołęcki, Ostrowski, Mazowiecki, Kolneński, Szczuczynski, Augustowski, Suwalski, Sejneński, Sokołowski, Węgrowski, Siedlecki, Konstantynowski, Łukowski, Radzyński, Bialski, Włodawski, Białostocki, Sokółski, Bielski oraz przyległe powiaty na wschodzie;
- IV. zarząd okręgowy Dóbr Państwowych we Lwowie, obejmujący terytorjum b. zaboru austriackiego, t. j. Galicję, Śląsk, Spisz i Orawę.

Zmiana siedziby lub terytorjum, objętego przez zarząd okręgowy dóbr, nastąpić może wskutek decyzji Rady Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 4. Do zakresu działania okręgowego zarządu Dóbr Państwowych należy:

- a) przyjmowanie pod zarząd państwowy dóbr na mocy właściwych przepisów i rozporządzeń,
- b) wykonywanie odpowiednich formalności notarialnych i hipotecznych, dotyczących objętych pod zarząd państwowy dóbr,
- c) bezpośrednie administrowanie dobrami, pozostającymi pod zarządem państwowym i kontrola nad administracją dóbr, oddanych w dzierżawę lub przekazanych pod zarząd, stosownie do właściwych przepisów i rozporządzeń,
- d) wypuszczanie w dzierżawę poszczególnych obszarów dóbr, sprzedaż produktów rolnych oraz zawieranie umów na dostawy drogą licytacji w trybie, przez właściwe przepisy i instrukcje wskazanym,
- e) zawieranie dobrowolnych umów na dzierżawę i najem w granicach zatwierdzonych przez Ministra, o ile roczny czynsz nie prze-

nosi sumy marek 20.000, a termin trwania umowy nie przekracza dwóch lat; w wypadku, gdy chodzi o drobne objekty, Minister może upoważnić zarząd okręgowy dóbr do zawierania umów na termin dłuższy;

- f) zawieranie umów specjalnych w przedmiocie zarządu poszczególnymi obszarami, o ile roczne wynagrodzenie zarządcy w gotówce nie przenosi marek 6.000 i o ile nie zawierają one odstępstw zasadniczych od normalnej umowy, przepisanej przez Ministra;
- g) zawieranie umów, dotyczących sprzedaży drzewa, produktów leśnych oraz innych produktów gospodarczych, o ile suma szacunku nie przekracza 20.000 marek, a cena sprzedanych przedmiotów nie jest niższa od ceny, wyznaczonej przez takse urzędową, jeżeli taksa taka istnieje;
- h) zawieranie umów na dostawy z terminem nie dłuższym jak rok, o ile cena ogólna dostaw nie przekracza marek 20.000;
- i) dokonywanie naprawy i robót budowlanych oraz wprowadzenie ulepszeń, o ile suma uczynionego na ten cel nakładu nie przekracza w ciągu roku 10.000 marek dla poszczególnej jednostki gospodarczej;
- j) kupno i sprzedaż inwentarza martwego i żywego, o ile suma dokonywanej transakcji nie przekracza mk. 5.000 dla inwentarza martwego i mk. 10.000 dla inwentarza żywego;
- k) przedkładanie Ministrowi za pośrednictwem Zarządu Głównego Dóbr planów gospodarczych oraz projektów sposobu eksploatacji bogactw naturalnych;
- l) wykonywanie wszelkich czynności, jakie z istoty administrowania dobrami wynikają, o ile nie będą zastrzeżone przez ustawę lub rozporządzenie dla innych władz, oraz tych czynności, jakie będą okręgowym zarządom dóbr specjalnie przez ustawy, rozporządzenia lub polecenie Ministra przekazane.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych wyda szczegółową instrukcję uzupełniającą i rozwijającą przepisy niniejszego artykułu w przedmiocie zakresu działania Zarządu Dóbr Państwowych.

Wszystkie sprawy, dotyczące wykonywania prawa własności w granicach ustaw i zarządu dóbr państwowych, które nie są stosownie do niniejszego rozporządzenia przekazane zarządom okręgowym dóbr państwowych, sprawy nabywania i zbywania oraz obciążania nieruchomości państwowych należą do zakresu działania Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych należy również rozstrzyganie zażeń na decyzję okręgowych zarządów dóbr państwowych.

We wszystkich sprawach, które stosownie do niniejszych przepisów nie są przekazane zarządom okręgowym, lub co do których zachodzi może wątpliwość, czy należą do ich zakresu działania, okręgowe zarządy dóbr państwowych składać mają wnioski Ministrowi za pośrednictwem Głównego Zarządu Dóbr Państwowych.

Art. 5. Zarząd okręgowy dóbr państwowych stanowią:
naczelnik zarządu okręgowego dóbr państwowych,
inspektorzy okręgowi,
radcowie i referenci,
inspektorzy i ich pomocnicy,
nadleśniczowie, leśniczowie i podleśniczowie,
urzędnicy rachunkowi, kasowi i kancelaryjni,
gajowi i służba niższa.

Art. 6. Naczelnik zarządu okręgowego dóbr państwowych kieruje

działalnością powierzonego sobie zarządu i wszystkich wchodzących w skład jego urzędników i sprawuje nad nimi nadzór.

Naczelnik zarządu okręgowego dóbr państwowych jest odpowiedzialny za wszelkie czynności podwładnych sobie urzędników, za wykonanie budżetu oraz za stan i zarząd dóbr w powierzonym sobie okręgu.

Art. 7. Zarząd okręgowy Dóbr Państwowych podzielony będzie na działy stosownie do rodzaju dóbr, podlegających zarządowi, oraz zakresu wykonywanych czynności, a mianowicie: lasów, majątków, gmachów i t. p.

Kierownictwo każdego z powyższych działów powierzone będzie inspektorowi okręgowemu.

Każdy inspektor okręgowy w swoim zakresie jest bezpośrednim pomocnikiem naczelnika Zarządu okręgowego Dóbr Państwowych, kieruje działalnością podległych urzędników i sprawuje nad nią nadzór.

Jeżeli naczelnik Zarządu z jakiegokolwiek powodu czynnym być nie może, powierza zastępstwo jednemu z inspektorów okręgowych.

Art. 8. Pod kierunkiem inspektorów okręgowych urzędują inspektorzy lasów, inspektorzy majątków i inspektorzy gmachów państwowych oraz ich pomocnicy.

Sprawują oni nadzór, pełnią czynności zarządu w powierzonym sobie zakresie nad gmachami i majątkami i wykonują zlecenia i zarządzenia przełożonych władz w tym zakresie.

Art. 9. Oprócz wymienionych wyżej działów, obejmujących poszczególne rodzaje dóbr, podlegających zarządowi, Zarząd okręgowy Dóbr Państwowych mieć będzie dział prawny, złożony z potrzebnej liczby radców i referentów, których zadaniem będzie udzielanie opinii we wszelkich sprawach prawnych zarządu dóbr dotyczących, sporządzanie umów i kontraktów oraz wykonywanie czynności prawnych zarządu.

Art. 10. Przy zarządzie okręgowym Dóbr Państwowych czynne będą nadto:

- a) dział techniczny, złożony z potrzebnej liczby referentów technicznych i techników, którego zadaniem będzie opracowywanie projektów, udzielanie wskazówek i kierowanie wykonaniem robót technicznych w dobrach, pozostających pod zarządem państwowym,
- b) dział rachunkowy i kasowy, złożony z potrzebnej liczby urzędników, którego zadaniem będzie prowadzenie szczegółowej rachuby i kontroli rachunkowej zarządu dóbr stosownie do właściwych instrukcji oraz załatwianie czynności kasowych, o ile te nie będą objęte przez skarbowe kasy powiatowe.

Art. 11. Przy zarządzie okręgowym dóbr państwowych czynna jest kancelarja, złożona z potrzebnej liczby urzędników pomocniczych.

Art. 12. Lasy państwowe podzielone będą stosownie do decyzji Ministra na wnioszek zarządu dóbr państwowych na nadleśnictwa i leśnictwa.

Nadleśniczy zarządza lasami państwowymi na powierzonym sobie obszarze nadleśnictwa, sprawując wszelkie czynności w zakresie działania zarządu okręgowego dóbr państwowych, z istoty tego zarządu wynikające i przez ustawy i rozporządzenia nadleśniczych przekazane.

Leśniczy pod kierunkiem nadleśniczego sprawuje w odpowiednim zakresie służbę techniczną i wykonawczą w granicach leśnictwa.

Do pełnienia straży i ochrony lasów powołani są podleśniczowie i gajowci.

Nadleśniczowie mają sobie przydanych w potrzebnej liczbie urzędników-pomocniczych: rachunkowych, kasowych i kancelaryjnych.

Art. 13. Prowadzenie gospodarstwa w poszczególnych dobrach państwowych lub pozostających pod zarządem państwowym może być powierzone nie tylko urzędnikom, ale również osobom albo instytucjom, upoważnionym do tego na podstawie specjalnej umowy, określającej wysokość i sposób wynagrodzenia administratora jak również zakres jego praw i obowiązków. Przy pełnieniu wynikających z takiej umowy czynności administrator korzysta z ochrony prawnej i podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej, ustanowionej dla urzędników państwowych.

Art. 14. Wszystkich urzędników zarządu dóbr państwowych, oprócz X i XI kategorii mianuje Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych, zaś urzędników X i XI kategorii oraz służbę mianuje naczelnik zarządu okręgowego Dóbr Państwowych.

Art. 15. Dyrekcja Lasów i Dóbr Państwowych we Lwowie przekaże wszystkie swoje agendy zarządowi okręgowemu Dóbr Państwowych we Lwowie.

Art. 16. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych wyda przepisy wykonawcze i szczegółową instrukcję, określającą zakres działania wszystkich urzędników oraz tryb postępowania urzędowego.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą niezwłocznie.

Warszawa, dnia 11 maja 1919 roku.

Prezydent Ministrów:

w z. *S. Wojciechowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

Janicki